Säteilyn ilmaisin

Alexey Sofiev

19. toukokuuta 2016

Suorituspäivä: 18 Toukokuuta, 2016 Työpari: Tudor Florea

Jari Honko

Opiskelijanumeroni: 013573003

1 Tiivistelmä

Fysiikan aineopintojen toisen laboratoriotyön tarkoituksena oli rakentaa tuikeilmaisin havaitakseen gammasäteilyä. Päätehtävänä oli tutustua tuikeilmaisimen toimintaan ja siinä hyödynnettävään elektroniikkaan. Lisätehtävänä oli tutkia säteilyn vaimenemista lyijyssä.

2 Johdanto

Tämän laboratoriotyön tarkoituksena oli rakentaa laitteisto, joka pystyisi havaitsemaan gammasäteilyä. Työssä ollaan valittu tuikekide havainnointi-kappaleeksi, joka muuntaa osuvaa gammasäteilyä valon tuikahdukseksi. Saatu signaali on kuitenkin hieman heikko, joten ennen sen rekisteröintiä se päästetään valomonistinputkesta läpi (PMT, photomultiplier tube), jonka jälkeen voimistunut valosignaali kerätään ja muutetaan sähköiseksi signaaliksi. Muuttaminen tapahtuu esivahvistimen avulla. Saatu signaali ohjataan tietokoneen äänikortille, josta se kerätään talteen PRA11 ohjelman avulla. Ennen varsinaista mittausta tutkitiin rakennetun piirin ulostulevan signaalin muotoja oskilloskoopilla, mm. esivahvistin ja vahvistin.

Mittaukset aloitettiin taustasäteilyn mittauksella, jotta sitä voitais poistaa analyysivaiheessa. Säteilyn lähteenä oli Cs-137, ja se oli asetettu parin cm korkeudelle lähteestä. Gammasäteilyn vaimenemista lyijyssä tutkittiin lisämällä ohuita 0.13-0.16 cm paksuja levyjä väliin.

- 3 Koejärjestely
- 4 Teoria
- 5 Tulokset
- 6 Johtopäätökset
- 7 Viitteet